

KOMMUNAL FORSKRIFT OM RETT TIL SYKEHJEMSPASS M.M.

Vedlegg:

1. Forslag til kommunal forskrift om tildeling av langtidsopphold og helse – og omsorgstjenester i institusjon, vurderingsmomenter, og vurderingslister mm i Øyer Kommune.
2. Nye bestemmelser i Helse og omsorgstjenesteloven (HOL) § 3.2. a annet ledd og Pasient- og brukerrettighetsloven (PBRL) § 2-1 e.
3. Forslag til endringer i tjenestebeskrivelser og tildelingskriterier for Langtidsopphold i institusjon vedtatt i kommunestyret 15.12.2016.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

I denne saken legger rådmannen fram forslag til kommunal forskrift om rett til sykehjemsplass mm, jf Helse – og Omsorgstjenesteloven (HOL) § 3-2 a annet ledd. Stortinget har 17. juni 2016 fattet vedtak om endringer i Helse og omsorgstjenesteloven (HOL) § 3.2. a annet ledd og Pasient- og brukerrettighetsloven (PBRL) § 2-1 e. En av de nye bestemmelsene pålegger kommunene å utforme egen forskrift for rett til bl.a. opphold i sykehjem, kriterier og ventelister. Forskriften trer umiddelbart i kraft

Saksutredning:

Fakta

Det vises til Stortingets behandling av Prop. 99 L (2015–2016) og vedtak av 17. juni 2016 om endringer i Pasient- og Brukerrettighetsloven (PBRL) og Helse- og Omsorgstjenesteloven (HOL). Bestemmelsene omfatter rett til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, kriterier og ventelister. Det vises til vedlegg 2 der de nye bestemmelsene gjengis i fulltekst. Bestemmelsene som står i klammer er ennå ikke satt i kraft, men de delene av bestemmelsene som har betydning for Øyer kommune trer umiddelbart i kraft.

En av de nye bestemmelsene (HOL § 3-2 a annet ledd) pålegger landets kommuner å utforme egen forskrift med kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller såkalt «tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester». Det er varslet at det også vil bli utarbeidet nasjonale kriterier, og at disse vil tre i kraft på et senere tidspunkt.

Forskriften er utformet i samarbeid med flere kommuner, bl.a. Øyer, i regi av Helsedepartementet. Internt har en arbeidsgruppe bestående av enhetsledere fra sektor Helse og Omsorg vært involvert. Forslag til kommunal forskrift er sendt 26.5.2017 til høring til Eldrerådet og Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådernes uttalelser legges fram for kommunestyret før vedtak fattes.

Forholdet mellom kommunens tildelingskriterier og kommunens forskrift for rett på sykehjemsplass.

Kommunestyret vedtok 15. desember 2016 tjenestebeskrivelser og tildelingskriterier for bl.a. langtidsopphold i institusjon (Øyer helsehus). Forskriften skal være et vedlegg til kommunens tjenestebeskrivelser og tildelingskriterier for langtidsopphold. Det er nødvendig med en henvisning til forskriften i tjenestebeskrivelsen for langtidsopphold i institusjon. Forslag til justering er vedlagt, vedlegg 3.

Oversikt over prinsipielle endringer:

- Forskriften presiserer ansvars- og myndighetsforhold i forvaltning av helse og omsorgstjenesten, jf. forslag til tekst i § 4. For å likestille de som får utmålt rett til tjenester i egen bolig, herunder de som får et nytt botilbud i tilsvarende bolig, med de som tilbys opphold i institusjon, foreslås det at det skal fattes enkeltvedtak om utmåling av helse- og omsorgstjenester ved opphold i institusjon, jf. forslag til tekst i § 9. Dette vil bedre rettssikkerheten til pasienter eller brukere i institusjon sammenlignet med dagens praksis. I tråd med statlige føringer for når det kreves enkeltvedtak ved endring i tjenestetilbudet, legges det også opp til at saksbehandling ved flytting mellom avdelinger i institusjon skal skje etter forvaltningslovens bestemmelser.
- I forslaget til lokal forskrift er begrepet «kriterier» som er benyttet i lovteksten byttet ut med «vurderingsmomenter». Bakgrunnen for dette er at det bare i svært sjeldne tilfeller vil være mulig å peke på objektive kriterier som er avgjørende for om en person får opphold og tjenester i institusjon eller tilsvarende bolig eller om vedkommende kun får et tilbud om faglig forsvarlige helse- og omsorgstjenester i sitt «opprinnelige» hjem. Hva slags (bo- og) helse- og omsorgstjenestetilbud som blir gitt til den enkelte vil, som tidligere, bero på en faglig forsvarlig og skjønnsmessig helhetsvurdering av behovet for slikt tilbud (§ 6), på hva pasienten og brukeren selv ønsker (§ 7) og opplysninger innhentet under saksbehandlingen (§ 8).
- De som har behov for et nytt bo- og tjenestetilbud i institusjon eller tilsvarende bolig umiddelbart, har rett til dette. De som vurderes til ikke å ha et øyeblikkelig behov for nytt botilbud, men som er best tjent med dette, vil også få det dersom kommunen har egnet, ledig botilbud. Dersom det ikke finnes egnet, ledig botilbud i kommunen, vil de som kan gis et godt tjenestetilbud i sitt «opprinnelige» hjem få vedtak om å bli satt på en liste over personer som venter på å få tildelt nytt botilbud. Ved ledighet vil den som

på dette tidspunktet blir vurdert til å ha størst behov for botilbudet som har blitt ledig, få tilbud om det. Lovgiveren vurderer det som mer språklig presist å kalle denne lista for «vurderingsliste» (evt. «revurderingsliste», «observasjonsliste», «prioriteringsliste» m.fl.), siden det ikke er snakk om en «venteliste» i klassisk forstand. De som er satt på lista skal selvfølgelig ha vedtak om forsvarlige og behovsdekkende helse- og omsorgstjenester mens de venter på å få tildelt nytt botilbud, jf. § 10 siste setning.

Vurdering:

Stortinget har 17. juni 2016 fattet vedtak om endringer i PBRL og HOL. En av de nye bestemmelsene pålegger kommunene å utforme egen forskrift for rett til langtidsopphold i institusjon, vurderingsmomenter, og vurderingsliste. Bestemmelsene trer umiddelbart i kraft. Forslag til kommunal forskrift om rett til langtidsopphold i institusjon mm, jf HOL § 3-2 a annet ledd gjør det nødvendig å tilpasse tjenestebeskrivelsen for langtidsopphold i institusjon. Forskriften pålegger kommunen en utdypende begrunnelse - i form av et vedtak - om innholdet i tjenesten som tildeles, inkl et vedtak om å stå på vurderingsliste. Vedtaket kan påklages og har egne klageregler. Forskriften medfører verken en omfattende omlegging av kommunens praksis eller ekstra utgifter.

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Kommunestyret vedtar Kommunal forskrift om tildeling av langtidsopphold og helse – og omsorgstjenester i institusjon, vurderingsmomenter, og vurderingslister mm i Øyer kommune
2. Forskriften trer umiddelbart i kraft.

Ådne Bakke
Rådmann

Mike Görtz